

LUND UNIVERSITY

Stenåldersfynd i Häljarp

Jennbert, Kristina

Published in:
ALE

1984

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
Jennbert, K. (1984). Stenåldersfynd i Häljarp. *ALE*, 1989(3), 29-30.

Total number of authors:
1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

Stenåldersfynd i Häljarp

En tidigneolitisk grav samt boplatstrester med fynd från ertebølle-, tidigneolitisk- och mellanneolitisk tid påträffades under en seminariegrävning i maj månad 1982 på fastigheten Saxtorp 15: 4, Saxtorps sn, Skåne.

Platsen är belägen i Häljarps by, på södra sidan av Saxån. Den ligger på en forntida mindre udde inte långt från åns dåvarande mynning. Boplatsten är känd tidigare och betecknades av C.-A. Althin som boplatst nr 191 c, Rullbonäs. Den hade påträffats genom ytinsamling. Av det ytplockade fyndmaterialet kunde boplatsten dateras till senmesolitisk/tidigneolitisk tid. Någon undersökning har tidigare inte utförts.

Boplatsten är en av många i Saxåns dalgång, där det fanns en gynnsam naturmiljö att leva i och med goda försörjningsmöjligheter under de olika årtiderna. Saxåns vattensystem måste också ha underlättat kontakter mellan människor, som var bosatta såväl vid kusten som längre in i landskapet.

Vid undersökningarna 1982 kunde två fyndkoncentrationer påvisas. Den ena var högre belägen på en mindre plåtå, ca

6 m. ö.h. Kulturlagret inom detta område var kraftigt sönderplöjt och framstod som ett mörkfärgat sandlager. Keramikerna var övervägande av tidigneolitisk karaktär. En mynningsskärva med högt halsparti, två mynningsskärvor av skålformade kärl samt buxskärvor med grunda parallella linjer kan placeras i tidigneolitisk C-fas. En mynningsskärva med tre parallella rader med vågmönster längs mynningskanten samt en buxskärva med djupa linjer kan emellertid placeras i MN I.

Inom detta område påträffades också en grav. Graven kunde skönjas på nivån 5.43 m. ö.h. Den var 2.10×1.20 m stor och orienterad SSV-NNÖ. Den kunde tydligare urskiljas på nivån 5.27 m. ö.h. och var då 1.70×0.70 m stor. Mot botten var fyllningen tätare och fetare vilket kan tolkas som rester efter en kistkonstruktion. Graven var 0.70 m djup. I gravfyllningen påträffades två flintavslag samt två keramikskärvor. Keramikskärvorna är av tidigneolitisk typ. En av dem är dekorerad med grund parallella linjer och kan hänföras till tidigneolitisk C-fas.

Flatmarksgravar från den tidigneolitiska perioden är fåtaliga i Skåne. Ett tidig-

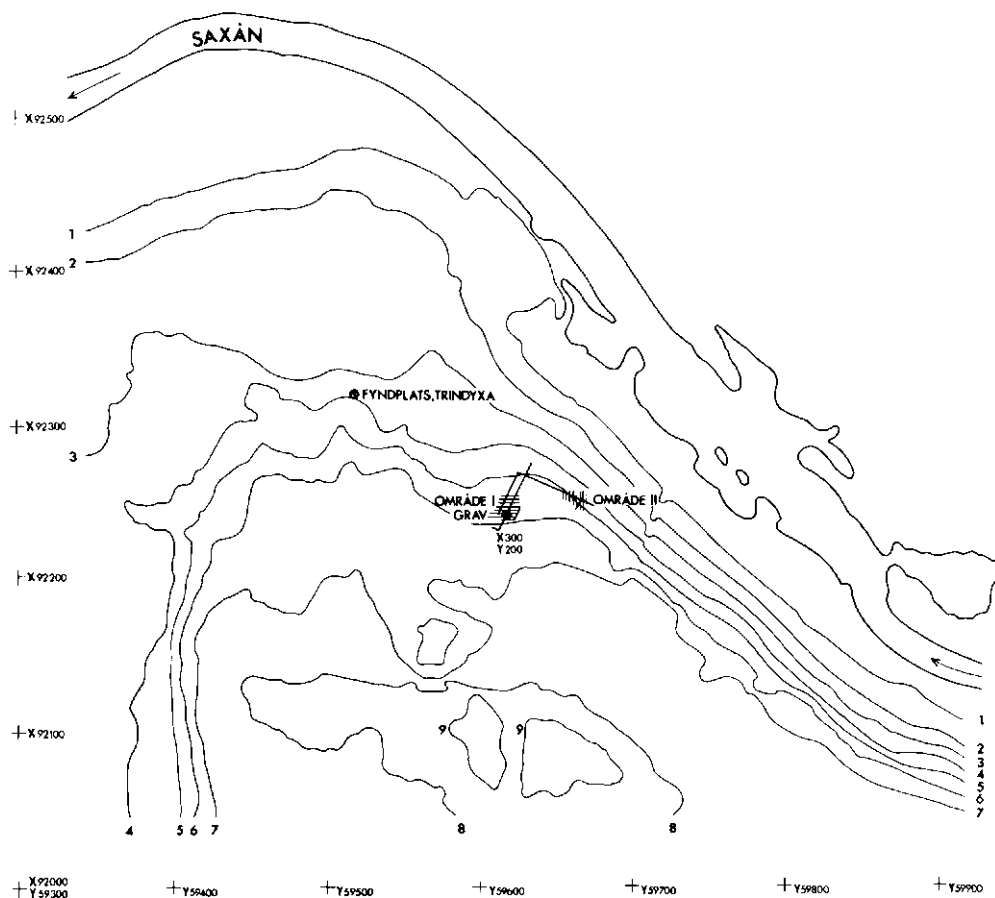

Fig. 1. Saxtorp 15:4, Saxtorps sn, Skåne. Nivåkarta och undersökning 1982.

neolitiskt kärl av B-typ från Asmundtorp kan ha varit placerat i en grav. Gravarna från Oxie och Nymölla dateras till tidig-neolitisk respektive eventuellt mellan-neolitisk tid. Förhållandena är annorlunda i Danmark där man funnit långt fler flatmarksgravar från den tidig-neolitiska tiden.

Den andra fyndkoncentrationen var belägen i mer sluttande terräng, mellan nivåerna 4.50 och 3.00 m. ö.h. Kulturlagret var här kraftigare än i det högt beläg-

na partiet och innehöll fynd huvudsakligen från ertebølleperioden. Det fanns emellertid även fynd som kan dateras till den tidig-neolitiska perioden. Enstaka fynd av gropkeramisk karaktär samt ett dolkhandtag av typ II visar att kulturlagret var blandat med fynd från vitt skilda perioder. Ett stolphål kunde inte närmare dateras. Strandlinjen bör ha varit vid ca 3.50 m. ö.h. under ertebølleperioden.

Kristina Jennbert